

Delårsrapport per 31 mars 2019

Klimat- och stadsmiljönämnden

Innehållsförteckning

Planerings- och uppföljningsdokumentens röda tråd	3
Huddinges vision och mål	4
Nämndens ansvarsområde	5
Sammanfattning av nämndens resultat	5
Nämndens mål och resultat	6
Nämndens tolkning av målen.....	6
Bra att leva och bo	7
Fler i jobb	10
Ekosystem i balans	10
Systematisk kvalitetsutveckling	14
Attraktiv arbetsgivare	16
Sund ekonomi	21
Sund ekonomi - budgetåret	23
Plan för internkontroll	25
Struktur för nämndens internkontrollarbete	25
Riskreducerande åtgärder.....	26
Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning.....	28

Planerings- och uppföljningsdokumentens röda tråd

Huddinges styrmodell

Huddinges styrmodell går ut på att systematiskt föra dialog på alla nivåer i organisationen, med politiker och invånare för att åstadkomma ständiga förbättringar. Kommunen följer en arbetsprocess som bygger på att systematiskt arbeta i fyra steg: planera, utföra, följa upp och förbättra.

Nämndens mål utgår från de lagar och förordningar som gäller för verksamheten samt kommunfullmäktiges vision och mål i planeringsperiodens mål- och budgetdokument.

Verksamhetsplan

Strukturen i planerings- och uppföljningsdokumenten utgår från kommunfullmäktiges övergripande och strategiska mål. De aspekter som kommunfullmäktige valt att beskriva under respektive mål är vägledande för hur nämnden tolkar och beskriver sina mål och utvecklingsåtaganden i sin verksamhetsplan.

Under respektive övergripande och strategiskt mål redovisas nämndens mål. Under varje nämndmål och delmål finns inledande texter där nämnden med utgångspunkt i årets Mål och budget beskriver hur den har tolkat kommunfullmäktiges styrsignaler kring det aktuella målet och hur de hanteras, till exempel inom basuppdraget eller genom utvecklingsåtagande/n. Därefter följer måttabeller. Av tabellerna framgår hur målen mäts, senaste mätresultat samt ambitioner (etappmål) för planeringsåret. Måtten i tabellerna mäter direkt eller indirekt hur nära nämnden är att uppfylla de olika nämndmålen. I många fall används flera olika mått som mäter delaspekter av målet och som tillsammans ger en större bild. Under tabellerna redogör nämnden för sin analys av måtten och eventuella utvecklingsåtaganden beskrivs.

I verksamhetsplanen redovisar nämnden även planerade riskåtgärder för året.

Jämlik styrning

Verksamheter ska mäta och analysera statistik och resultat utifrån köns-, områdes- och åldersperspektiv. Omotiverade skillnader ska redovisas och åtgärdas. Med omotiverade skillnader menas sådana som inte kan förklaras av att exempelvis invånare har olika förutsättningar eller behov i nuläget och som därför bör åtgärdas av verksamheten.

Analys av skillnader kan göras med stöd av Huddinges egen handbok för jämlikhetsanalys. ([Läs mer på huddinge.se](https://www.huddinge.se))

Ambitioner i form av etappmål eller åtaganden

I de fall nämnden genom egna insatser direkt kan påverka mätresultat kan etappmål sättas för vilket resultat som ska nås under året.

Etappmål är med andra ord ett av nämndens sätt att uttrycka ambitioner för året och de används för att tala om hur mycket, utifrån planerade åtgärder som mätresultaten kan förväntas förbättras.

Utvecklingsåtaganden är ett annat sätt att uttrycka vad nämnden vill uppnå. Dessa kopplas till nämndmålen, men behöver inte ha direkt koppling till specifika mått och mätresultat. Utvecklingsåtaganden beskriver satsningar som görs, utöver basuppdraget, för att förbättra verksamheten och nå en högre måluppfyllelse. De ska vara avgränsade i tid och uppföljningsbara.

När måtten används som indikatorer

Kännetecknande för bra mått är att de specifikt mäter hur nära man är att uppfylla nämndmålet. För vissa nämndmål är det svårt att hitta bra mått. I sådana lägen kan det vara nödvändigt att använda mer indirekta mått som indikerar att utvecklingen går i önskvärd riktning.

De mått som i måttabellerna anges som indikatorer bedöms vara intressanta att följa, men de har så indirekt koppling mellan de insatser nämnden genomför och effekterna av dessa insatser i form av förändrade mätresultat att det inte är lämpligt att sätta etappmål för dem. Om mätresultatet för en indikator inte är tillfredsställande är detta en signal om att insatser inom området bör prioriteras.

Kopplingen mellan nämndmål, måttabeller och de förklarande texterna

Efter varje nämndmål beskrivs hur nämnden har tolkat delmålet och hur det hanteras i basuppdraget. Därefter följer måttabellen samt en analys av måtten med eventuell motivering till etappmål samt planerade utvecklingsåtaganden.

Delårsrapporterna

I delårsrapporterna följer nämnden upp mål, delmål, mått och utvecklingsåtaganden som beslutades i verksamhetsplanen 2019-03-19. Tidigt på året finns få nya resultat och fokus i delårsrapporten per 31 mars är därför att följa upp arbetet med nämndens utvecklingsåtaganden, riskåtgärder och det ekonomiska utfallet.

I delårsrapporten per 31 augusti fylls uppföljningen på med nya resultat, inklusive analyser och eventuella förbättringsåtgärder. Avvikelse mot den planering som är gjord, inklusive åtgärder och prognos för helåret, ska rapporteras.

Verksamhetsberättelsen

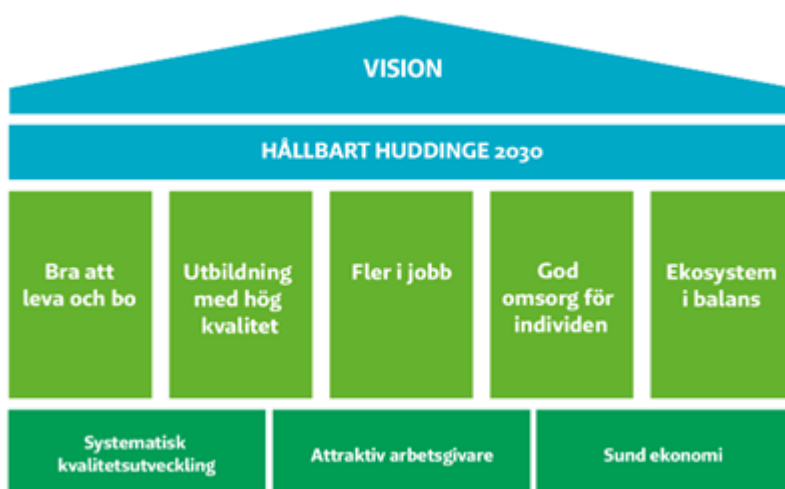
I verksamhetsberättelsen följer nämnden upp och sammanfattar årets arbete utifrån beslutad verksamhetsplan. Nämnden gör för varje nämndmål en bedömning av årets måluppfyllelse, en samlad bedömning för varje övergripande och strategiskt mål samt en sammanfattning av året som gått.

Bedömningen av måluppfyllelse sker utifrån kommungemensamt framtagna kriterier.

I verksamhetsberättelsen redovisas utfallet av arbetet med internkontrollen under planeringsperioden. Nämnden ska göra en bedömning av hur årets internkontrollarbete har gått och om den interna kontrollen fungerar.

Nämnden ska även ange vilka förbättringsområden som behöver prioriteras för en ökad måluppfyllelse.

Huddinges vision och mål

Vision: Huddinge - en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län

Huddinges vision är att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län att bo, besöka och verka i.

Hållbart Huddinge 2030

I Ett hållbart Huddinge pekar kommunfullmäktige ut en långsiktig, önskvärd och möjlig framtid med fokus på år 2030. Här beskrivs hur ett hållbart Huddinge ter sig och vilka vägval kommunen bör göra för att komma dit.

Mål för Huddinge

För att nå det framtida läget i Ett hållbart Huddinge 2030 och visionen om att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län, är *fem övergripande mål* formulerade som visar utåtriktat vad kommunen åstadkommer för invånare, brukare och kunder.

- Bra att leva och bo
- Utbildning med hög kvalitet
- Fler i jobb
- God omsorg för individen
- Ekosystem i balans

För att vara framgångsrik i detta arbete ska kommunen ständigt sträva efter att förbättra verksamheterna och detta är formulerat i *tre strategiska mål* som utgör grunden för en effektiv organisation och som visar inåtriktat hur och med vilka resurser kommunen genomför sitt uppdrag.

- Attraktiv arbetsgivare
- Sund ekonomi
- Systematisk kvalitetsutveckling

Huddinges kärnvärden

Kärnvärdena är den värdegrund som Huddinge vilar på; både nu och i framtiden. Dessa kärnvärden fungerar som ledstjärnor för alla verksamheter och individer som verkar i kommunen.

Huddinge ska stå för:

Mod – betyder att vi vågar ta för oss, ta nya vägar och ta ställning i viktiga frågor.

Omtänksamhet – betyder att vi bryr oss om människor, besökare, företagare och natur.

Driv – betyder att vi kraftfullt driver utvecklingen framåt och att vi tar en ledande roll i regionen.

Mångfald – betyder att vi tar tillvara på variation och

omväxling i miljöer, invånare, medarbetare och utbud. Vi vill utnyttja potentialen i mångfalden och skapa ett

rikt och flexibelt samhälle.

Nämndens ansvarsområde

Klimat- och stadsmiljönämnden leder, samordnar och följer upp arbetet med utformning och framtagande av övergripande och strategiska mål och riktlinjer avseende minskad klimatpåverkan, miljö-, klimat- och energifrågor, natur- och vattenvårdsfrågor i Huddinge kommun samt avfallshantering och kommunens ansvar som huvudman för kommunala renhållningsfrågor.

Nämnden ska följa miljöutvecklingen över tid och ta fram underlag för styrande dokument inom miljöområdet samt samordna och följa upp nämndernas arbete för att uppfylla fastställda miljömål. Detta innebär att nämnden ansvarar för uppföljning av kommunens interna miljöledning såsom kommunens miljöledningssystem, styrning och uppföljning av miljömål, miljö kvalitetsnormer och lokala vattenvårdande åtgärder. Nämnden ansvarar även för klimatanpassning, uppföljning av kommunala bolagens åtgärder inom nämndens verksamhetsområden och samverkan med dessa bolag. Nämnden följer utvecklingen inom kommunen i klimat- och miljöfrågor samt yttrar sig och medverkar i planering där klimat och miljöfrågor eller andra frågor inom nämndens ansvarsområde.

Dessutom ansvarar nämnden för kommunens arbete inom avfallsförebyggande och renhållningsfrågor samt kommunens arbete för att reducera utsläppen av växthusgaser genom att minska energianvändningen och öka andelen förnybar energi.

Nämnden handlägger och samordnar kommunens bredbandsfrågor samt ansvarar för drift och underhåll av kommunens gator, vägar, torg, parkeringar, parker, gång- och cykelvägar och övrig allmän platsmark.

Nämnden ansvarar även för myndighetsutövning genom trafikhandläggning, parkeringsövervakning och flyttning av fordon samt handläggning av ansökningar för schakttillstånd och trafikanordningsplaner samt gatuinspektion.

Klimat- och stadsmiljönämnden ansvarar för skötsel, av naturreservaten i kommunen samt upplåtelse av kommunal mark med arrende eller annan nyttjanderätt inom de områden som förvaltas av nämnden. Nämnden har även i uppdrag att förvalta kommunens naturreservat och biotopskyddsområden samt övrig kommunägd naturmark och övriga områden som ingår i förvaltningsuppdraget. Uppdrag inom natur- och vattenvård enligt miljöprogrammet och övriga styrdokument ligger också inom nämndens ansvar. Vidare ansvarar nämnden för upplåtelse av arrendegårdar, mark, hyresobjekt samt jakt och fiskerättigheter inom kommunens markinnehav samt bedriver skyddsjakt och viltvård.

Nämnden ger även rådgivning i energi- och klimatfrågor. Olika projekt genomförs gemensamt med Haninge, Tyresö och Salems kommuner där Huddinge kommun har ett samordnande ansvar.

Sammanfattning av nämndens resultat

Av klimat- och stadsmiljönämndens 20 utvecklingsåtaganden löper samtliga enligt plan, eller har planerligt inte påbörjats per den 31 mars. Uppföljning av resultatet för fyra av dessa åtaganden kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen eftersom arbetet är planerat till hösten.

Det ekonomiska resultatet för perioden visar på ett underskott om 14,6 mnkr vilket främst beror på ökade kostnader för vinterväghållning vilket står för 13 mnkr av underskottet. Prognosen för året är ett underskott om 37,1 mnkr.

Nämndens mål och resultat

I delårsrapporterna följer nämnden upp mål och utvecklingsåtaganden som beslutats i verksamhetsplanen för året. Delårsrapporten per mars ska vara kortfattad med fokus på den ekonomiska

uppföljningen och statusrapportering för utvecklingsåtaganden. Delårsrapporten per augusti är mer omfattande och fylls på med nya resultat med analyser och eventuella förbättringsåtgärder.

Nämndens tolkning av målen

Nämnden har systematiskt gått igenom alla kommunfullmäktiges mål, delmål och särskilda prioriteringar och prövat vilka som har relevans för nämndens verksamhet och därmed är ett ansvar för nämnden.

Klimat- och stadsmiljönämnden har inte inkluderat det övergripande målet Utbildning med hög kvalitet eftersom det främst berör utbildningsnämndernas verksamhetsområden. Detsamma gäller för det övergripande målet God omsorg för individen som omhändertas av verksamhetsområdena inom utbildningsnämnderna, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden och utskotten. Klimat- och stadsmiljönämnden verksamhet ryms istället under de tre målområdena Bra att leva och bo, Fler i jobb och Ekosystem i balans.

Under målet Bra att leva och bo har nämnden exkluderat ett delmål på grund av begränsad rådighet. Delmålet Utbyggd samhällsservice i takt med bostadsbyggandet mäter måluppfyllelse genom ett

mått om att fler medborgare ska få sitt förstahandsval till förskola och skola. Nämnden förfogar inte över förskola och skola men bidrar till en förbättrad samhällsbyggnadsprocess, vilket leder till bättre förutsättningar för att förskolor och skolor planeras och byggs.

På samma sätt exkluderas särskilda prioriteringar och delmålet Fler i egen försörjning under det övergripande målet Fler i jobb, då dessa omhändertas främst inom socialnämndens verksamhetsområde. Nämnden bidrar dock till kommunens arbetsförsörjning genom att ta emot personer i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder såsom Huddingejobb, praktik och trainee.

För de mått där etappmålet anges som indikator utgör inte måttet underlag för att avgöra nämndens grad av måluppfyllelse i slutet av verksamhetsåret. Måttet följs ändå eftersom klimat- och stadsmiljönämndens verksamheter påverkar resultatet, dock tillsammans med andra nämnder och aktörer. Nämndens rådighet över resultatet är därför begränsad.

Bra att leva och bo

Ökat bostadsbyggande

Särskilt prioriterat 2019: Planera och genomföra samhällsbyggnadsprojekt i anslutning till Spårväg syd och Tvärförbindelse Södertörn.

Under nästkommande år är det prioriterat att öka bostadsbyggandet i anslutning till Spårväg Syd och Tvärförbindelse Södertörn. Nämnden arbetar med prioriteringen genom att delta i det kommungemensamma arbetet med att förbättra samhällsbyggnadsprocessen samt genom att utreda hur nämnden kommer påverkas utifrån förväntad befolkningsökning. Samhällsbyggandet behöver ske på ett hållbart sätt och hänsyn tas till ekosystemens ramar. Vid ny- och ombyggnation är inriktningen i miljöprogrammet att använda ett livscykelperspektiv för att bättre beskriva de långsiktiga konsekvenserna. Under 2019 kommer nämnden att följa upp detta arbete i syfte att säkerställa att miljökraven hanteras under konstruktions- och utvecklingsprocessen för produkten eller tjänsten.

Nämnden arbetar även för att ha en hög leverans i basuppdraget för att säkerställa att prioriterade projekt, som bidrar till ny infrastruktur, kan genomföras.

Utvecklingsåtagande:

Förbättrad infrastruktur

Särskilt prioriterat: Särskilda satsningar på upprustning och underhåll av vägar ska göras.

Beläggningsplanen för 2019 års arbete med upprustning av gator beslutades av nämnden i april och arbetena kommer att genomföras under resterande del av året.

Utvecklingsåtagande:

Ökad trivsel och trygghet i Huddinges områden

Utvecklingsåtagande:

- Driften av utemiljöer ska samordnas mellan kommunen, Huga Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB.

- Fortsätta delta i att utveckla den kommungemensamma processen för samhällsplanering i tidiga skeden.

Uppföljning:

Förvaltningen deltar i portföljgruppen samt i framtagandet/omarbetandet av manualen Plexman gällande tidiga skeden av samhällsbyggnadsprocessen. Arbetet med Plexman kommer enligt plan att slutföras under våren 2019.

Utvecklingsåtagande:

- Genomföra en konsekvens- och åtgärdsanalys utifrån förväntad befolkningsökning

Uppföljning: Konsekvens- och åtgärdsanalysen har gjorts för alla förvaltningens avdelningar utom för stadsmiljöavdelningen. I arbetet med strukturer och arbetssätt som pågår på avdelningen har det konstaterats att det saknas underlag för att kunna göra en konsekvens- och åtgärdsanalys. Avdelningen har identifierat behov av ett större administrativt stöd samt av ett tydligare arbete med planer för skötsel, drift och underhåll innan analysen kan göras. Arbetet med att ta fram årshjul, inventering av ansvar, skötselobjekt och drift- och underhållsstrategi pågår, vilket är en nödvändig förutsättning för genomförandet av konsekvens- och åtgärdsanalysen. En konsekvens- och åtgärdsanalys för stadsmiljöavdelningen beräknas kunna göras under första halvåret 2019 för avrapportering till nämnden i samband med delår 2.

- Förbättra vinterväglaget på ett urval av kommunens cykelvägar inför och under vintersäsongen 2018 – 2019.

Uppföljning:

Under den gångna vinterperioden 2019 har sopsaltningen av de utpekade regionala cykelstråken med förbindelser till Huddinge sjukhus och pendeltågstationer genomförts med gott resultat.

- Ny samordning mot klotter.

Uppföljning:

De tre organisationerna ska utreda möjligheter att skapa gemensamma lösningar inom områdena,

lokaler, upphandling och samordning kring drift av olika angränsande skötselzoner. En gemensam upphandling för klottersanering med kommunen, Huga Fastigheter och Huddinge samhällsfastigheter är under avslutande och en entreprenör kan utföra klottersanering med preliminär start i maj 2019.

Ökad delaktighet

De politiska partierna och deras förtroendevalda utgör grunden i den representativa demokratin. De förtroendevalda ska ges goda förutsättningar för sitt arbete så att demokratin kan fungera. Huddinge kommun ska även utveckla arbetet med att göra invånare och brukare mer delaktiga. Nämnden arbetar med ökad delaktighet bland annat genom att digitalisera informationsflöden om sina verksamheter vilket ger större transparens och en högre delaktighet

Ökad jämlikhet

Jämlikhet i Huddinge betyder att alla ska ha likvärdig service och jämlikt bemötande oavsett bostadsort, ålder, kön, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Ingen ska lämnas efter och ingen ska hållas tillbaka.

I Huddinge ska verksamheter genom jämlik styrning mäta och analysera statistik och resultat utifrån köns-, områdes- och åldersperspektiv. Omotiverade skillnader ska redovisas och åtgärdas.

Klimat- och stadsmiljönämnden redovisar statistik uppdelat på kön och område där sådan statistik är relevant samt möjlig att ta fram. Nämnden arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för god tillgång till park- och grönområden. Parkerna ingår även som en mycket viktig del i Huddinge kommuns grönstruktur

Ökad nöjdhet med bemötandet vid kontakt med kommunen

Utvecklingsåtagande:

- Förbättra utförandet av uppdraget för att förbättra nöjdheten hos invånarna.

Uppföljning:

Utöver det pågår samarbete kring gemensamt utnyttjande av lokaler både i nuvarande lokaler och för en framtida gemensam lokal för utförarverksamheterna på kommunen och Huddinge samhällsfastigheter.

genom att kommuninvånarnas ges ökad möjlighet till återkoppling. Under 2018 införde Huddinge kommun en ny modell som ger möjlighet för ökat medborgarinflytande, Huddingeförslag. Syftet med Huddingeförslag är att öka delaktighet och transparens och se till att de förslag som tas upp har ett bredare stöd bland Huddingeborna. Under 2019 ska en utvärdering av formerna för Huddingeförslag genomföras. Klimat- och stadsmiljönämnden arbetar även för att nämnden ska ha ett högt förtroende hos invånarna och att beslut som fattas är rättssäkra.

och fungerar som stimulerande mötesplatser och upplevelserika sociala rum. Därför är det särskilt viktigt att parkerna ska bli attraktiva och tillgängliga för alla. Nämnden arbetar aktivt med att förankra barn- och tillgänglighetsperspektivet i sina verksamheter inom löpande drift samt skötsel och upprustning av kommunens parker. Nämnden arbetar även med att tillgänglighetsanpassa och bibehålla en god tillgänglighet till den fysiska miljön, t.ex. på kommunens parkeringar och entréer till naturreservat. Nämnden arbetar kontinuerligt med att alla anställda inom förvaltningen ska vara orienterade i jämlikhetsfrågor, diskrimineringslagstiftning och normkritik. Dessutom deltar förvaltningen aktivt i kommungemensamt integrationsarbete bland annat genom sitt deltagande i samordningsgruppen för finskt förvaltningsområde och nationella minoriteter.

En ny undersökning kommer att genomföras under 2019 som riktar sig till boende i kommunen i syfte att mäta hur kommunens invånare uppfattar kommunens service när det gäller gator, parker, vatten/avlopp samt sophämtning och avfallshantering.

Utvecklingsåtagande:

- Förbättrad kundservice

Uppföljning:

I syfte att förbättra servicen till invånare och företag fortsätter nämnden sitt arbete med att utveckla smarta e-tjänster, öka tillgängligheten på kommunens

Ökad valfrihet

Särskilt prioriterat 2019: Ett aktivt och strukturerat arbete för att ge fler privata aktörer möjlighet att bygga och driva offentligt finansierad verksamhet ska genomföras. Hälften av alla nya verksamheter ska byggas och drivas av en fristående aktör.

Nämnden anlitar privata utförare för övervägande del av sina uppdrag som annars skulle ha utförts i egen regi

webbplatser och underlätta för våra kunder att få svar på sina frågor redan vid första försöket.

gällande bland annat skötsel av kommunens naturreservat, drift och underhåll av kommunens gator, vägar, parkeringar, parker, gång- och cykelvägar. Vid tecknandet av entreprenadavtal görs en bedömning om den anlitade privata utföraren uppfyller de bestämmelser som gäller för verksamheten.

Fler i jobb

Arbete är det enskilt viktigaste verktyget för delaktighet i samhället och ger människor möjlighet till egen lön, arbetsgemenskap och att forma den egna vardagen. Samtliga nämnder ska inom sitt ansvarsområde prioritera insatser som bidrar till ökad sysselsättning och minskad arbetslöshet. Insatser som stödjer arbetslinjen ska prioriteras.

Fler och växande företag

Särskilt prioriterat 2019: Fortsätt utveckla kommunens företagsklimat. Näringslivsstrategin och handlingsplanen för ett bättre företagsklimat anger inriktningen i arbetet.

Utvecklingsåtagande

- Fortsätta att utveckla kommunens företagsklimat.

Uppföljning:

Den förvaltningsövergripande Näringslivsgruppen formulerar årligen en handlingsplan med utgångspunkt från åtaganden och medskick från kommunens olika verksamheter. Näringslivsgruppens uppgift blir att bland annat analysera och följa upp så att åtgärder och insatser blir genomförda men också att återföra de effekter som upplevs ute bland näringsidkarna.

Handlingsplanen innefattar en rad olika åtgärder som Miljö- och Bygglövsförvaltningen under 2019

Ekosystem i balans

Huddinge kommun står inför en kraftig expansion och bland annat kommer en stor mängd bostäder och arbetsplatser att byggas. Det är en stor utmaning att samhällsbyggandet sker på ett hållbart sätt och att hänsyn tas till ekosystemens ramar. Likaså är det mycket viktigt att arbeta för att påverka människors beteenden i rätt riktning, till exempel för att minimera klimatpåverkan.

Fler arbetstillfällen

Antal Huddingejobbare, trygghetsanställda, praktikanter och traineer på miljö- och bygglövsförvaltningen				
	2016	2017	2018	Etappmål 2019
Totalt (antal)	11	9	19	10

prioriterat för att förbättra företagsklimatet. Bland annat testas nu en pilot av funktionen "Företagskompassen". Den nya funktionen innebär att företag via en e-tjänst kan boka ett möte där företaget kan erhålla en utökad och samlad kunskap i frågor om tillstånd och ansökningar hos kommunen.

Förvaltningen har nyligen tagit fram riktlinjer för ökad tillgänglighet och bättre bemötande relativt näringsidkare och privata företrädare. Riktlinjerna avses under 2019 bli implementerade hos samtliga medarbetare.

Under 2019 kommer energi- och klimatrådgivningen att fortsätta erbjuda kostnadsfri rådgivning till små och medelstora företag. Under 2017–2019 erbjuder Huddinge kommun dessutom fördjupad energirådgivning till företag via ett särskilt coachingprogram med stöd av EU-medel. Under mars månad besöktes det hundrade företaget inom ramen för detta coachningsprogram.

Inom sitt ansvarsområde har nämnden ett flertal upphandlade entreprenörer som utför arbeten. En utvärdering av vad som sköts i egen regi och utförs av entreprenörer görs löpande och utvärdering av entreprenörernas arbete är en del i basuppdraget.

Klimat- och stadsmiljönämnden ansvarar för kommunens strategiska miljöarbete som ska utgå från kommunens miljöprogram. Samtliga nämnder behöver ha en struktur för prioritering och ansvar utifrån miljöprogrammets olika målområden. Klimat- och stadsmiljönämnden kommer följa miljöutvecklingen över tid och ta fram underlag för styrande dokument och samordna och följa upp nämndernas arbete för att uppfylla fastställda miljömål. Nämnderna ska redovisa, för sina verksamhetsområden relevanta,

åtaganden och åtgärder för att uppnå de miljömål som Mål och budget pekar ut. Under kommande år ska arbetet ske med implementering och förverkligande

Minska klimatpåverkan och luftföroreningar

Huddinge kommun arbetar med att minska klimatpåverkan, bland annat genom att se över utsläppen från kommunala transporter och genom en minskad energianvändning i kommunala lokaler.

Särskilt prioriterat 2019: Energianvändningen i de lokaler som kommunen använder ska minska. Genom ökad kunskap, incitament, en tydlig energiredovisning och satsningar på ny teknik ska energieffektiviseringen fortsätta.

Särskilt prioriterat 2019: Arbetet med samordnade varutransporter ska optimeras för att minska kostnaderna och transportererna.

Förvaltningen kommer att flytta till andra lokaler sommaren 2019. Ett "grönt hyresavtal" (i form av en bilaga till hyresavtalet) har tecknats mellan förvaltningen och fastighetsägaren Hemsö fastigheter. Avtalet innebär bland annat att parterna ska bedriva ett systematiskt samarbete med att reducera energiförbrukningen i lokalerna. Tillsammans med fastighetsägaren ska förvaltningen komma fram till en plan att tas fram med åtgärder för att minska miljöpåverkan. För att minska klimatpåverkan och luftföroreningar har kommunen även som mål att kommunens fordonsflotta ska vara fossiloberoende 2025. Under 2019 kommer nämnden att utreda vilka

God vattenstatus i sjöar och vattendrag

Särskilt prioriterat 2019: Arbetet med att förbättra våra vattenförekomsternas status ska få ökad prioritet. De planerade uppströmsåtgärderna ska genomföras samt kompletteras med dagvattendammar, fosforfällning och ett nära samarbete med andra aktörer.

Inom ramen för basuppdraget arbetar klimat- och stadsmiljönämnden med att förbättra sjöarnas status genom åtgärdsprogram för sjöarna och de i miljöprogrammet utpekade aktiviteter och ansvarsområden. Prioritering av åtgärder sker i

av miljöprogrammet i nämndernas verksamhetsområden.

åtgärder som behövs för att nå detta mål. För att klara det behöver omställningstakten öka jämfört med idag.

Särskilt prioriterat 2019: Användningen av papper och trycksaker ska minskas genom att i större utsträckning nyttja digitala verktyg.

Nämnden arbetar med att öka nyttjandet av digitala verktyg för ökad effektivisering men även med syfte att minska användningen av papper och trycksaker och på så sätt minska klimatpåverkan. Detta långsiktiga arbete består bland annat av åtgärder för att digitalisera administration och förenkling av arbetsmoment i nämndens verksamheter, samt av förberedande arbete inför kommunens fleråriga övergång till digital arkivering. Vidare ska trycksaker tas fram restriktivt med hänsyn till såväl ekonomi som miljö.

Utvecklingsåtagande:

- Handla upp och introducera en applikation med miljöutbildning för samtliga anställda, chefer och förtroendevalda

Uppföljning:

Med anledning av att målen i miljöprogrammet och kommunens interna organisation för miljöarbete, finns behov av att fler medarbetare, chefer och förtroendevalda har en grundläggande utbildning om miljöfrågor och hur kommunen arbetar. Utbildningen ska innehålla grundläggande miljökunskap samt Huddinge kommuns miljömål och miljöstyrning. Under andra kvartalet 2019 kommer förvaltningen att påbörja arbetet.

samarbete med grannkommuner och Stockholm Vatten och Avfall AB. Åtgärdsprogram finns framtaget för Tyresåns sjösystem och Örlången samt är under framtagande för Långsjön, Magelungen, Drevviken och Forsån. Fosforhaltererna i Huddinges fem mest påverkade sjöar ska senast 2021 minska. Nämnden arbetar även för att påverkan och läckage av näringsämnen från jordbruket ska minimeras.

Bibehållen biologisk mångfald och förbättrade möjligheter för friluftsliv

I Huddinge kommun finns höga naturvärden, samtidigt som vår livskvalitet och hälsa förbättras av att komma ut i skog och mark. Våra naturreservat hyser en naturlig och stor biologisk mångfald som utgör viktiga delar av vår regions gröna kilar. Vandringsleder, naturinformation och naturguidningar är uppskattat och viktigt för en friluftskommun som Huddinge. Skyltar och broschyrer ska finnas i och om alla naturreservat. Huddinges naturkarta och annan information i sociala medier ska hållas uppdaterad. Den nya Huddingeledens sträckning kommer läggas ut på Naturkartan tillsammans med beskrivande text och foton.

Utvecklingsåtagande

- Anta viltvårdsplan

Uppföljning:

Viltvårdsplan är antagen under första kvartalet 2019. Förvaltningen har påbörjat arbetet att ta fram nya avtal

för jakt och viltvård. Förvaltningen ska vara klar med detta till sista juni 2019.

Utvecklingsåtagande

- Inleda översyn av föreskrifter, skötselplaner och gränser för kommunala naturreservat

Uppföljning:

Klimat- och stadsmiljönämnden kommer att genomföra en övergripande översyn utifrån behov av revidering av syften, föreskrifter, skötselplaner samt eventuell justering av gränser för kommunala naturreservat i Huddinge kommun. Detta ska göras utifrån perspektivet att kommunen växer. Idag finns 13 skyddade naturområden inom Huddinge, för vilka kommunfullmäktige beslutat om syften, föreskrifter och skötselplaner. Det är ett omfattande översynsarbete och nämnden avser att påbörja den inledande fasen i prioriteringsordningen under första halvåret 2019. Detta arbete kommer att resultera i framtagandet av förslag för prioriteringar och tidplan enligt kommunfullmäktiges uppdrag¹ i senast i samband med delårsrapport per den 31 augusti 2019.

Giftfri miljö

Avfallet från vårt samhälle ska, genom att avfallsmängden minskas och källsorteringen ökar, undvika att skada naturen och bli en börda för kommande generationer.

Insamlade tidningar och förpackningar ska senast 2021 öka till samma nivå som riksnittet. Huddinge kommun ska verka för att insamlat material i större utsträckning ska återvinnas istället för att gå till förbränning.

Utsortering av förpackningar och matavfall ska ske i samtliga kommunala verksamheter. Återbruk ska uppmuntras i enlighet med tanken om cirkulär ekonomi. Under 2019 kommer nämnden att ta över och fortsätta arbeta med kommunstyrelsens utredning gällande återanvändning av kommunens inventarier som daglig verksamhet. En ny utredning kommer att göras beträffande förutsättningar för etablering av ett returhus för rotering av möbler och andra prylar i verksamheter, där fler aspekter tas i beaktning såsom lagen om valfrihet.

Gifter i vardagen utgör ett hot inte bara mot oss människor utan mot vår livsmiljö. Med utgångspunkt i

den nya kommunövergripande handlingsplanen för giftfri miljö ska kommunens arbete för en giftfri miljö struktureras och förankras och åtgärder vidtas för att få bort skadliga kemikalier i kommunens olika verksamheter. Vid inköp av varor och tjänster till kommunala verksamheter ska medvetna val ske på alla nivåer. Från upphandling, där relevanta miljökrav ska ställas, till inköp där medvetna val ska ske.

Vid inköp av varor och tjänster till kommunala verksamheter ska medvetna val ske på alla nivåer. Från upphandling, där relevanta miljökrav ska ställas, till inköp där medvetna val ska ske.

Under 2019 kommer en ny undersökning² att genomföras som riktar sig till invånare i kommunen i syfte att bland annat mäta nöjdheten kring kommunens avfallshantering. Resultatet kommer i oktober.

¹ Kommunfullmäktige 17 december 2018 § 36: KS-2018/1048.112

² Enkät "Kritik på teknik"

Miljökrav³ i upphandling

Vid inköp av varor och tjänster till kommunala verksamheter ska relevanta miljökrav i upphandlingar ställas vid inköp, där medvetna val ska ske på alla nivåer. Medvetna val innebär att öka andelen miljömärkta varor samt att alltid söka alternativ till miljöfarliga produkter.

Utvecklingsåtagande

- Ökad andel miljöanpassade inköp genom miljökrav i upphandlingar

Uppföljning:

Kostnader knutna till inköp av olika typer av entreprenader svarar för en övervägande del av nämndens totala kostnader. Av denna anledning kommer förvaltningen att undersöka hur miljökrav kan föras in i entreprenadupphandlingar i syfte att öka andelen miljöanpassade inköp.

Kommunicera nämndens internmiljöarbete

Klimat- och stadsmiljönämnden ger vägledning och följer upp kommunens interna miljöarbete bland annat övergripande mål och nämndmål samt mål i kommunens Miljöprogram 2017–2021. Under 2019 kommer nämnden kontinuerligt informera förtroendevalda om samtliga nämnders och helägda bolags internmiljöarbete samt följa upp verksamheternas miljöarbete i den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen.

Utvecklingsåtagande

- Kommunicera internmiljöarbete till förtroendevalda avseende samtliga nämnder och helägda bolag

Uppföljning:

Under andra kvartalet 2019 kommer förvaltningen påbörja arbetet med kommunens miljöledning och uppföljning.

³ Avser förvaltningens generella miljökrav som alltid ställs vid entreprenadupphandlingar oavsett upphandlingsform (t.ex. ramavtals- eller direktupphandlingar)

Systematisk kvalitetsutveckling

Huddinge är en utvecklingsinriktad kommun och ska genom ett målmedvetet kvalitetsarbete driva på ständiga förbättringar inom kommunens samtliga verksamhetsområden och därmed bidra till att nå visionen om att bli en av de tre populäraste kommunerna i länet.

Systematiskt planera, följa upp och förbättra

Särskilt prioriterat 2019: Nämnderna ska tydliggöra vad i verksamheter som utförs utöver kärnuppdraget

Arbetet med utvecklingsåtagande gällande tydliggörandet av förvaltningens basuppdrag utifrån nämndens reglemente startades upp under 2018.

- Kostnaderna ska tydligare kopplas till verksamheterna så rätt prioriteringar görs. Konsekvensbeskrivningar kring vad nya digitaliseringslösningar leder till för kostnader/besparingar ska finnas.
- Kommunen ska utveckla arbetet med att jämföra sig med andra kommuner för att hitta goda exempel på hur man kan arbeta effektivare.

För att kunna realisera strategin behöver kommunen ställa krav på att e-satsningar ska samordnas mellan förvaltningarna, att anskaffning av digitalt stöd ska planeras i god tid och med stort fokus på synergieffekter. I detta ingår också kommunens fleråriga övergång till digital arkivering.

Förvaltningen har ett pågående arbete med att jämföra sig med andra kommuner vad gäller både verksamhet och ekonomi vilket kommer presenteras för nämnden under hösten.

God användning av digitaliseringens möjligheter

Särskilt prioriterat 2019:

- Digitalisering ska bidra till kostnadseffektivitet och underlätta för medarbetarna att fokusera på kärnuppdraget.
- Kommunen ska samarbeta med andra aktörer vilket ska bidra till kostnadskvalitet och kvalitetsutveckling.

Utvecklingsåtagandets andra fas genomförs under sommaren 2019 på respektive verksamhetsdel och kommer att resultera i tydligare tolkningar och formuleringar av basuppdraget med hänsyn till verksamhetsrelevanta styrdokument och lagar. Samtliga avdelningar och enheter kommer att ha ett tydligare formulerat uppdrag efter genomlysningen, dvs. förvaltningens tolkning av nämndernas reglemente och dess fördelning inom förvaltningen. Detta arbete kommer att resultera i ett prioriteringsunderlag som kommer att utgöra en utgångspunkt för verksamheternas framtida kontinuerliga granskning och utvärdering utifrån kostnadseffektivitet och servicenivåkrav. Prioriteringsunderlaget kommer att redovisas till nämnden senast i samband med delårsrapport per den 31 augusti 2019.

Särskilt prioriterat 2019:

- Innovativa arbetsmetoder som leder till ökad kvalitet för invånare, företagare samt brukare och minskade kostnader för kommunen ska tas till vara och implementeras.

Respektive förvaltning kommer att aktivt delta i kommunens digitaliseringsråd och upprätta egna forum och arbetsformer för öka takten i digitaliseringen. Digitala initiativ som bidrar till kostnadseffektivitet kommer att prioriteras och förvaltningens e-tjänster kommer att ses över ur ett användar- och kundperspektiv. Förvaltningen kommer under året tillsammans med kommunstyrelsen att upphandla ett system för fastighetsförvaltning, vilket kommer att leda till snabbare handläggning. Implementering av körjournalerna i samarbete med kommunstyrelsen är påbörjad.

Utvecklingsåtaganden

- Digitalisering av stadsmiljöavdelningen

Uppföljning:

För att utveckla och förbättra verksamheten inom stadsmiljöavdelningen behöver ett flertal åtgärder genomföras för att få verksamheten mer strukturerad och digitaliserad. Ett antal åtgärder har påbörjats de senaste åren genom en påbörjad kartläggning av skötselytor, inventering av status för olika objekt och projekt-informationsmodellering samt nu pågående förändringsarbete och arbete med rollbeskrivningar. Detta arbete behöver slutföras och IT-system för stöd till förvaltningen av olika objekt/ansvarsområden behöver finnas på plats för att verksamheten ska skötas på ett effektivare och mer överblickbart sätt.

Arbetet med inventering och digitalisering av skötselobjekt och ansvar inom förvaltarområdena park och väg prioriteras för slutförande under 2019. Under 2019 kommer nämnden att prioritera detta arbete bland annat genom att mäta digitaliseringsförväntningar som nämndens verksamheter har och i hur pass stor omfattning har dessa realiserats ut.

Attraktiv arbetsgivare

Arbetet med Huddinge kommuns attraktivitet som arbetsgivare är av stor vikt sett till personalförsörjningsutmaningen. Personalpolitiken syftar till att säkerställa personalförsörjningen i syfte att uppnå vision och mål. Huddinge kommun ska som arbetsgivare attrahera och behålla engagerade, kompetenta och professionella medarbetare och chefer. Det ställer krav på alla delar av den sammantagna personalprocessen – attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och belöna.

En av kommunens fem särskilt prioriterade områden är att säkerställa att man utifrån omgivningens perspektiv uppfattas som en "attraktiv arbetsgivare". Inom förvaltningen ser vi att detta har starka funktionssamband med tillgången på framgångsrikt ledarskap, ett starkt medarbetarskap och sist men inte minst tillgången till strukturerade och systematiska arbetsformer. Systematiskt och strukturerat arbete skall ha ett naturligt samband med stort kund-/medborgarfokus, en stark ekonomisk medvetenhet och hög kvalitetsmedvetenhet i tjänsteproduktionen. Mot bakgrund av detta kommer förvaltningen att under 2019 och fortsatt in på 2020 att prioritera utvecklingsinsatser som har sin utgångspunkt i ett sådant tänkande. Vägledande i förvaltningens arbete blir således att medvetet och målfokuserat tillföra aktiviteter och insatser som förbättrar ledarskapet, skapa tydligare och kvalitativa målbilder, införa mått och mätetal som säkerställer en positiv förbättringsverksamhet.

Förvaltningen avser att genomföra sådana insatser som framgångsrikt utvecklar medarbetarskapet. Det handlar därvidlag om att skapa arbetsformer och styrsätt som inbjuder till en ökad delaktighet. Att skapa arbetssätt som naturligt stimulerar till ständiga förbättringar, att skapa arenor för alla medarbetare

där de ges utrymme att få medverka i analys- och planeringsarbete och att tillämpa aktiv kraftsamling i tider av hög arbetsbelastning och knappa resurser. Förvaltningen avser hitta nya former som reducerar "stuprörstänkande", som stimulerar helhetstänkande, som bättre antar kommunmedlemmars/kunders perspektiv och fokus, som tillämpar en nära och frekvent dialog för att uppnå samsyn och som sist men inte minst att låta processtänkande bli det verktyg som effektiviserar i arbetsprocesserna.

Förvaltningen har sedan länge framgångsrikt prioriterat insatser som ökat digitaliseringsgraden. Till gagn för medarbetarna men också till gagn för den operativa verksamheten.

Vi bedömer oss ha kommit långt på denna resa men vissa områden behöver tillföras en ökad digitalisering. Företrädesvis inom stadsmiljöavdelningens verksamhetsområde.

Vi ska ställa krav på våra medarbetare om delaktighet och en stark värdegrund. Framför oss ser vi en organisation som agerar, som skapar resultat, som nyfiket ifrågasätter, som har våra "kunders"/kommunmedlemmars bästa för ögonen men som också har modet att utmana ett bra verksamhetsutförande till förmån för ett sådant som är ännu bättre.

När vår organisation vunnit framsteg i det som presenterats ovan, då lär vi också kunna avläsa höga värden kring upplevelsen av att vara en sådan attraktiv arbetsgivare, för Huddinge kommun i allmänhet men kanske för vår förvaltning i synnerhet

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön	Omotiverade skillnader?
Antal anställda	198	+6 sedan 2018-03-31	Män: 100 Kvinnor: 98	Nej

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön	Omotiverade skillnader?
Antal anställda chefer	13		Män: 7 Kvinnor: 6	Nej

Särskilt prioriterat 2019:

-Kommunen ska aktivt arbeta med att vara en attraktiv arbetsgivare både för rekrytering av ny personal men också för att behålla de som redan arbetar i kommunen.

-Huddinge kommun ska ha bra chefer eftersom ledarskapet har stor betydelse för medarbetarnas arbetsmiljö och verksamhetens kvalitet.

-Öka frisknärvaron genom att minska sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron behöver motverkas genom ett systematiskt och aktivt rehabiliteringsarbete på respektive förvaltning.

Aktivt medarbetarskap

Ett aktivt medarbetarskap är viktigt för att uppnå god verksamhet. Medarbetarskap handlar om att tillsammans med andra arbeta mot de gemensamma målen. Medarbetarskapet ska kännetecknas av engagemang, ansvarstagande för sitt eget arbete och

helheten samt en vilja att utvecklas och bidra till verksamhetens utveckling och kvalitet. I medarbetarskapet ingår att leva upp till kommunens gemensamma värden.

Medarbetarprofil ⁴ - medarbetarskap, delaktighet, socialt klimat och lärande i arbetet (index)				
	2017	2018	2019	Etappmål 2019
Totalt	77	78	72	Öka
Kvinnor	78	81	76	
Män	76	74	73	
Huddinge kommun	82	80		
Hållbart medarbetarengagemang- Motivationsindex ⁵				
	2017	2018	2019	Etappmål 2019
Totalt	74	76	74/81	Öka
Kvinnor	73	78	73/79	
Män	74	74	74/82	
Huddinge kommun	76	80		

Utvecklingsåtagande:

- Utveckla medarbetarskapet
- Implementera nya löneanvisningar och samtalsmallar

Uppföljning:

Nämnden arbetar kontinuerligt för att vara en attraktiv arbetsgivare. Traineeprogrammet fortsätter,

ambassadörerna har tagit fram en handlingsplan för året innehållande insatser som bidrar till förvaltningens attraktivitet, exempelvis att

⁴ Medarbetarprofil är ett index i medarbetarenkäten och består av områdena medarbetarskap, lärande i arbetet, delaktighet och socialt klimat.

⁵ Motivationsindex är ett delindex i Hållbart medarbetarengagemang, HME⁵ som ingår i medarbetarenkäten och som handlar om meningsfullhet, lära nytt och ser fram emot att gå till arbetet.

besöka mässor och anordna studiebesök. En snabbare och mer effektiv rekryteringsprocess är en annan pågående insats som bidrar till att bättre lyckas med rekrytering av bristyrkeskategorier. Dessutom har en utbildning som ger ökad kompetens i professionell kommunikation för handläggare startats på förvaltningen. Insatsens syfte är att bidra till att möta personalförsörjningsutmaningarna och till ökad attraktivitet för ett myndighetsuppdrag.

Samtliga chefer på förvaltningen har genomgått en utbildning i lönebildning och lönekriterier samt i nya samtalsmallarna. Planering- och uppföljningssamtal med medarbetarna har genomförts enligt de nya samtalsmallarna. Under våren har samtliga enheter genomfört implementeringen av nya lönekriterier i arbetsgrupperna.

Implementera nya löneanvisningar och samtalsmallar.

Utvecklingsåtagande

Implementera nya löneanvisningar och samtalsmallar.

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Implementeringen är klar

Utveckla medarbetarskapet

Utvecklingsåtagande

Utveckla medarbetarskapet

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Utbildning i professionell kommunikation för medarbetare pågår under 2019. Två utbildningar har genomförts och ytterligare två utbildningar är planerade under året.

Aktivt ledarskap

Ledarskap är att nå resultat och få andra med sig i arbetet. Ledarskapet ska på ett tydligt och engagerande sätt skapa förståelse för uppdraget, klargöra och kommunicera mål och åtaganden samt skapa och upprätthålla välfungerande arbetsprocesser. Chefer ska utgöra goda förebilder utifrån kommunens

gemensamma värden och driva ett aktivt förändrings- och utvecklingsarbete. Ledarskapet ska främja ett öppet samarbetsklimat, delaktighet i arbetet och goda idéer ska tas tillvara. I ledarskapet finns också ansvar för att ge medarbetare återkoppling, stöd och möjligheter till utveckling i arbetet.

Ledarskapsprofil ⁶- ledarskap, återkoppling, effektivitet och målkvalité (index)				
	2017	2018	2019	Etappmål 2019
Totalt	71	71	69	Behåll
Kvinnor	71	74	72	
Män	69	66	65	
Huddinge kommun	72	71		

Hållbart medarbetarengagemang – Ledarskapsindex⁷				
	2017	2018	2019	Etappmål 2019
Totalt	82	80	74/88	Behåll
Kvinnor	82	83	78/84	
Män	80	77	74/93	
Huddinge kommun	78	78		

Nulägesanalysen visar att de starka områdena är arbetstakt, effektivitet, socialt klimat, lärande i arbete, återkoppling och ledarskap. Områden med förbättringspotential är medarbetarkraft, arbetsrelaterad utmattning, delaktighet, medarbetarskap och målkvalitet. Genom att fokusera på mål, delaktighet och arbetsrelaterad utmattning så kommer förvaltningen att kunna få positiva sidoeffekter på övriga områden och prestationsnivån.

Detta påverkar delaktigheten, engagemanget och medarbetarenergien i positiv riktning.

Utvecklingsåtaganden

- Förbättrad målstyrning.
- Stärka medarbetarnas kunskap och förståelse för målarbetet och tydliggöra kopplingen mellan mål, resultat och lön.
- Införa ett aktivitetsbaserat arbetssätt på förvaltningen

Huvudprojekt - införande av aktivitetsbaserat arbetssätt på MBF

Utvecklingsåtagande

Huvudprojekt - införande av aktivitetsbaserat arbetssätt på MBF

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Aktivitetsbaserat arbetssätt införs i samband med flytt till nya lokaler på Hälsovägen 6, Flemingsberg. Projektet fortskrider och uppföljning sker efter de första 100 dagarna i nya kontoret.

Förtydligad målstyrning

⁶ Ledarskapsprofilen är ett index i medarbetarundersökningen bestående av: ledarskap, återkoppling, effektivitet och målkvalitet

⁷ Ledarskapsindex är ett delindex i Hållbart medarbetarengagemang, en SKL-enkät, som ingår i medarbetarenkäten och som handlar om chefen ger uppskattning för medarbetarens arbetsinsatser, visar förtroende för medarbetarna samt ger förutsättningar att ta ansvar.

Utvecklingsåtagande
Förtydligad målstyrning

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Arbetet med tillämpning av planerings- och uppföljningssamtalsmallen kopplat till individuella mål fortskrider enligt plan.

Goda förutsättningar

Goda förutsättningar och en god arbetsmiljö främjar ett hållbart, säkert och långsiktigt arbetsliv med väl fungerande verksamheter som är i ständig utveckling.

Förvaltningens sjukfrånvaro tenderar att minska beträffande korttidssjukfrånvaro. Däremot har andelen långtidssjukskrivna förblivit konstant

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön	Omotiverade skillnader?
Sjukfrånvaro (total)	6,86 %	7 %	Män: 6,49 % Kvinnor: 7,24 %	
Korttidssjukfrånvaro (1-14 dagar)	1,82 %	2 %	Män: 1,26 % Kvinnor: 2,26 %	
Långtidssjukfrånvaro (över 180 dagar)	3,1 %	3 %	Män: 4,2 % Kvinnor: 2,0 %	

Utföra systematiskt och aktivt rehabiliteringsarbete.

Utvecklingsåtagande

Utföra systematiskt och aktivt rehabiliteringsarbete.

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Ett pågående arbete med uthållighet och tydlig struktur i enlighet med kommunens rehabiliteringshandbok.

Hälsosam arbetsbelastning

Utvecklingsåtagande

Hälsosam arbetsbelastning

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Arbetet med hälsosam arbetsbelastning är ett tydligt chefsuppdrag. Det handlar om prioritering av arbetsuppgifter, ett tydligt medarbetaruppdrag, sund återhämtning och uppföljning av arbetsuppgifter i enlighet med planerings- och uppföljningsmall.

Sund ekonomi

Kommunsektorn står inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Kostnaderna kopplade till den demografiska utvecklingen förväntas öka snabbare än intäkterna vilket kräver både nya synsätt på den kommunala välfärden och åtgärder från stat, kommuner och landsting. Detta i kombination med en

Budgethållning

För att klara den långsiktiga ekonomin behöver budgethållning och budgetdisciplin vara i fokus och resurser prioriteras på ett medvetet sätt. Alla nämnder ska arbeta framgångsrikt med att prioritera och effektivisera så att kärnverksamheten fortsatt kan utvecklas, samtidigt som budgethållningen är god. Ekonomistyrningsprinciperna är tydliga i att nämnderna har ansvar och befogenheter att fatta nödvändiga beslut för att hålla budget. Stor vikt har dessutom lagts vid regelbunden ekonomisk rapportering och vid kommunstyrelsens ansvar att föreslå åtgärder för det fall att nämnderna brister i sitt ansvar. Med en kraftig utbyggnadstakt av verksamhetslokaler behöver planerade åtgärder för en god kostnads kontroll genomföras. Ytterligare åtgärder för att öka incitament för att nyttja lokaler på ett effektivt sätt behöver utredas och implementeras. Avgiftsfinansieringen ska öka inom de verksamheter där det är möjligt.

Budgethållning	2018	31/3 2019	Etappmål 2019
Nämndens resultat (mnkr)	-39,3	-14,6	0

Under 2018 har en handlingsplan tagits fram för att säkra en god budgethållning inom nämnden. Det som gjorts fram till sista mars är att säkra kvaliteten på siffrorna i rapporteringen, att samtliga upplupna kostnader reserveras samt etablering av en ny månadsrapportering som börjar under kvartal 2 där en mer detaljerad uppföljning av avdelningarna kommer att ske. En verksamhetscontroller har anställts inom

hög utbyggnadstakt i Huddinge ställer krav på en tydlig och medveten styrning av verksamheterna och bolagen så att den långsiktiga ekonomin är hållbar.

Förutsättningarna för de kommande åren visar på ett behov av att kontinuerligt arbeta för att hålla nere kostnads-ökningarna. Det är fortsatt av stor vikt med budget-hållning på kort sikt och att fortsätta att utveckla strategier för att ha en ekonomi i balans på lång sikt.

stadsmiljöavdelningen för att säkra den högre ambitionsnivån.

Vinterväghållning. Kostnaderna för årets tre första månader har överskridit budgeten med 13 mnkr beroende bland annat på dyrare entreprenadavtal för Flemingsberg, ökade kostnader för sand- och saltinköp, indexuppräknning av avtal och 20 % fler utkallningar jämfört med 2018. Kostnaderna för vinterservice inklusive sandupptagning för hela 2019 beräknas till ca 55,6 mnkr, dvs ca 20,6 mnkr över budgeterade medel.

Kommunen har idag 5 entreprenadområden för vinterväghållning. För fyra av dessa avser förvaltningen att teckna nya avtal inför vintern 2019/20 med ambitionen att på så sätt minska kostnaderna för snöröjning, halkbekämpning och sandupptagning.

För **barmarksunderhåll** är förvaltningens bedömning att nuvarande driftbudget är under en rimlig miniminivå jämfört med vad som är det egentliga behovet. Drift och underhåll av gator, parker, lekplatser m.m. är eftersatt och anslagstilldelningen bör utökas med uppskattningsvis ca 10 mnkr per år vilket även skrivits fram i nämndens underlag till mål och budget 2020-2022. Åtgärder som kräver extra medel som inte rymts i årets budget är t.ex. linjemålning och park- och lekplatsskötsel, särskilt för att till viss del återställa men även upprätthålla den höga standarden i nyanlagda parker och lekplatser. Förvaltningen har påbörjat arbetet med inventering och digitalisering som behövs som underlag för att en ny beräkningsmodell kan tas fram för drift och underhåll. Fram till dess att detta underlag är klart bedömer förvaltningen att de budgeterade medlen som kommunen hittills avsatt för förvaltningens driftupptag inte är tillräckligt. För 2019 beräknas

behovet av åtgärder inom barmarksservice kosta ca 7,8 mnkr mer än budgeterade medel. Dessa pengar behövs bland annat för åtgärder inom väglagning, avhjälpande av dagvattenproblem, linjemålning samt för arbeten i park och grönområden.

Kommunfullmäktige och Stockholm vatten och avfall AB (SVOAB) har beslutat om en ny VA-taxa med höjningar av avgifterna för att öka kostnadstäckningen för SVOAB från och med 1 juli 2018. Den nya taxan innebär en kraftig höjning för hanteringen av dagvatten från allmän platsmark från 0,4 miljoner kronor per år till 4 miljoner kronor per år. Eftersom nämnden inte fått kompensation för dessa kostnader för 2019 kommer dessa pengar behöva tas från övriga åtgärder för barmarksservice.

Förvaltningen tar from maj 2019 över ansvaret för Vårbybadet vilket tidigare legat på Huga Fastigheter. Driftkostnaderna, vilka beräknas uppgå till 300 tkr, för badet har därför inte funnits med i tidigare äskanden av medel. Utöver detta behövs påfyllning av sand för ca 200 tkr.

Kapitaltjänstkostnader

Ett utredningsarbete pågår på förvaltningen kring hur anläggningsregistret och hur kapitaltjänstkostnaderna har tilldelats respektive budgeterats för nämnden. För stadsmiljöavdelningen har kostnaderna för de tre första månaderna 2019 varit ca 1 mnkr mer kostsamt än budgeterat vilket gör att kostnaderna för 2019

Långsiktig balans

Det är viktigt att få ut optimal nytta av invånarnas skattemedel och därför ska kostnadsnivåerna för verksamheterna analyseras och jämföras med andra som underlag för effektivisering och omprioriteringar. Investeringarna finansieras över lång tid och påverkar kommunens såväl kortsiktiga som långsiktiga betalningsförmåga. Målet för att följa vilket utrymme som finns för investeringar är att

beräknas bli ca 4,3 mnkr högre än vad som budgeterats.

Särskilt prioriterat 2019: Kommunen ska årligen nå ett resultat om 2 % för att klara den långsiktiga finansieringen och skapa förutsättningar för en sund ekonomi även framöver och möjliggöra för ett lägre skatteuttag på sikt.

Under 2019 fortsätter arbetet med att förbättra budgetuppföljningen genom bättre kvalitet gällande kontering, uppbokningar och periodiseringar av kostnader samt förbättrade prognoser av såväl driftkostnader som investeringskostnader. Förvaltningen kommer aktivt arbeta med att styra ekonomin för att undvika underskott som föregående år. Arbetet pågår även med att arbeta vidare med relevanta nyckeltal för att på ett ännu bättre sätt koppla ihop ekonomi med verksamhet samt underlätta uppföljningsarbete. Manuella ekonomiprocesser ses även över för att se om dessa går att digitalisera.

Särskilt prioriterat 2019: Möjligheterna att öka intäkterna ska ses över i samtliga verksamheter.

Klimat- och stadsmiljönämnden arbetar med den särskilda prioriteringen genom en översyn av taxor och avgifter inom sina verksamheter, genom att söka medel från diverse statsbidrag, investeringsstöd och fonder så som klimatklivet och lokala naturvårdsatsningen (LONA) samt utreda förutsättningarna för alternativ finansiering bland annat sponsring i parker.

nettoinvesteringarna inte bör överstiga summan av avskrivningar och årets resultat över en treårsperiod.

Särskilt prioriterat 2019: Kommunen ska aktivt söka extern finansiering t.ex. EU-medel och alternativa intäktskällor för att utveckla verksamheterna.

Klimat- och stadsmiljönämnden ska delta i det kommungemensamma arbetet med att genomföra förslag i ärendet *Strategier för långsiktig finansiering i Huddinge kommunkoncern*. Arbetet leds av kommunstyrelsens förvaltning.

Sund ekonomi - budgetåret

Resultaträkning

Driftredovisning, mnkr	HELÅR					PERIOD JAN-Mars		
	Budget	Prognos	Avvik	Åtgärder	Avvikelse	Ack	Utfall	Avvik
	Helår	helår	progn-	Åtgärder	efter	budg		utfall-
Verksamhet			budget	åtgärder				budget
Taxor och avgifter	8,4	8,4	0,0		0,0	1,8	2,3	0,5
Försäljning av verksamhet	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag	6,9	6,9	0,0		0,0	1,3	0,3	-1,0
Övriga intäkter	6,5	6,5	0,0		0,0	1,2	0,0	-1,2
Verksamhetens intäkter	21,8	21,8	0,0	0,0	0,0	4,3	2,6	-1,6
Personal	-45,2	-45,2	0,0		0,0	-10,4	-10,1	0,2
Lokaler	-21,5*	-21,5	0,0		0,0	-5,9	-8,3	-2,4
Bidrag kostnader	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Köp av verksamhet	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Konsulter och inhyrd personal	-4,6	-4,6	0,0		0,0	-1,6	-1,7	-0,1
Varor och tjänster	-59,2	-92,0	-32,8		-32,8	-17,1	-26,8	-9,7
Övriga kostnader	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Kapitalkostnad	-19,3	-23,6	-4,3		-4,3	-4,9	-5,9	-1,1
Verksamhetens kostnader	-149,8	-186,9	-37,1	0,0	-37,1	-39,9	-52,8	-12,9
Årets resultat	-128,0	-165,1	-37,1	0,0	-37,1	-35,6	-50,2	-14,6
<i>varav uttag Eget kapital</i>			<i>0,0</i>		<i>0,0</i>			<i>0,0</i>
<i>Balansresultat</i>	<i>-818,2</i>	<i>-833,4</i>	<i>-19,3</i>	<i>0,0</i>	<i>-19,3</i>	<i>-553,8</i>	<i>-552,4</i>	<i>1,4</i>
<i>IB eget kapital</i>			<i>-9,9</i>		<i>-9,9</i>			
<i>UB eget kapital</i>			<i>-29,2</i>		<i>-29,2</i>			

*En stor del av lokalkostnaderna är kostnader för sandning och upptagning på vägar.

Det prognosticerade underskottet beror i huvudsak på högre kostnader för entreprenörer vilket fördelas på vinterservice med 20,6 mnkr, barmarksservice 8,1 mnkr samt kapitalkostnader om 4,3 mnkr. Utöver detta har nämnden ej fått medel tilldelade för ökad

VA-taxa (3,6 mnkr) samt för övertagande av Vårbybadet (0,5 mnkr) Detta ger tillsammans en total prognos om ett underskott som kommer uppgå till 37,1 mnkr vid årets slut.

Driftbudget per verksamhet/ansvar

	Utfall per mars 2019	Budget mars 2019	Avvikelse	Budget helår	Prognos helår
Nämnd	-0,3	-0,3	0,0	-1,3	-1,3
Natur och klimatavdelningen	-4,4	-4,1	-0,3	-18,3	-18,3
Stadsmiljö	-45,6	-31,2	-14,3	-108,4	-145,5
Summa netto	-50,2	-35,6	-14,6	-128,0	-165,1

För den politiska verksamheten finns ingen avvikelse varken för perioden eller på helåret. Natur- och klimatavdelningen har stora åtaganden i verksamhetsplanen. Dessa, såsom aluminiumfällning,

kan behöva ytterligare finansiering ifall de förverkligas. För stadsmiljöavdelningen är prognosen att de kommer göra ett underskott med 37,1 mnkr över budget.

Investeringar

Investeringar, mnkr

	Budget 2019	Utfall per mars 2019	Prognos helår 2019
Belägningsprogram	60	1,6	60
Dagvattenbrunnar	5	0	5
Konstbyggnader	26	0,7	26
Gatubelysning	13	0	13
Naturvård	10	1,1	10
Vattenvårdsåtgärder	21	0,1	21
Övrigt	30	0	30
Summa netto	164,5	3,5	164,5

Investeringsprogrammet löper på enligt budget. Belägningsprogrammet har kommit igång samt naturvårdsinvesteringarna som fortsatt över årsskiftet. För naturvården har dock inga nya investeringar startats under första kvartalet 2019 för att noga stämma av prioriteringarna inom området. Övriga

investeringar görs lite senare på året. Vattenvårdsåtgärder avvaktas det med tillsvidare men skulle dessa komma igång så krävs ytterligare driftsmedel för att täcka kapitaltjänstkostnader som ej finns med i den prognos som lagts för hela året.

Plan för internkontroll

Intern kontroll är en process som används för att säkerställa att verksamheten fungerar och att målen nås. Fokus är att minska risken för oönskade händelser genom strukturerad riskhantering. Det handlar dels om att på ett systematiskt sätt identifiera och minska risker och dels om att skapa strukturer för att förebygga att oönskade händelser inträffar.

God intern kontroll förverkligar vi genom att vi på alla nivåer i organisationen arbetar systematiskt med att minska eller eliminera befintliga risker. Det gör vi genom att skapa systematik, processer och rutiner för att säkerställa god ordning, kontrollera efterlevnad av

Struktur för nämndens internkontrollarbete

Nedan beskrivs hur klimat- och stadsmiljönämnden utifrån sin verksamhet och förutsättningar har ordnat sitt system för intern kontroll.

Kontrollmiljö

Huddinge kommuns gemensamma värden i form av kärnvärden, värdegrund och etiska kod ska genomsyra arbetet och hjälpa chefer och medarbetare att navigera i vardagen. Systematiskt arbete för att undvika fel och brister är inom nämndens verksamheter en självklar del i det löpande arbetet. Utöver de risker och åtgärder som lyfts i planen för intern kontroll pågår därför samtidigt även ett löpande arbete inom förvaltningsorganisationen för att höja verksamhetens säkerhet och effektivitet.

Planering av internkontrollarbetet

Nämndens internkontrollarbete följer Huddinge kommuns planerings- och uppföljningsprocess, den så kallade PUFF:en som beskriver hur nämnderna löpande planerar, utför, följer upp och förbättrar sina verksamheter.

Klimat- och stadsmiljönämnden förverkligar en god intern kontroll på alla nivåer i organisationen genom sitt årliga internkontrollarbete.

Vardagsrisker som uppstår i verksamheten hanteras inom det ordinarie löpande arbetet och eventuella akuta risker, med mycket hög sannolikhet och konsekvens, hanteras omedelbart.

Inspel till nämndens internkontrollplan kommer i huvudsak från tre underlag: förvaltningens

lagar och regler. Dessutom gör vi det genom ett kontinuerligt arbete för att höja riskmedvetenheten på alla nivåer i organisationen, så att vi genomför verksamheten på ett riskmedvetet och säkert sätt.

Nämnderna ska i den ordinarie planeringsprocessen identifiera oönskade händelser som kan hindra respektive verksamhet att nå sina mål, samt bedöma om det behövs någon åtgärd från nämndens sida i form av till exempel nya eller förändrade rutiner, information eller uppföljning. Därefter ska nämnden besluta om vilka åtgärder och kontroller som ska vidtas, dels utifrån ovan nämnda riskanalys, dels genom systematiskt arbete med processer och rutiner, dels utifrån rekommendationer från extern granskning.

Uppföljningen av arbetet med intern kontroll sker i delårsrapporter och verksamhetsberättelse.

brutorisklista, revisionsregister samt systematiska kontroller inom nämndens verksamhet

Uppföljning

Uppföljningen av internkontrollplanen sker med samma systematik som åtagandena i verksamhetsplanen genom delårsrapporter och verksamhetsberättelse. I samband med delårsrapporterna görs en prognos av arbetet med de riskreducerande åtgärderna och i verksamhetsberättelsen bedöms sedan måluppfyllelsen för årets arbete.

Utveckling av förvaltningens internkontrollprocess

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att optimera internkontrollprocessen och säkra medarbetarnas deltagande i på alla nivåer i syfte att höja riskmedvetenheten och effektivitet inom organisationen.

Ansvar

Ansvar för att åtgärder enligt denna plan vidtas ligger, om inget annat angivits, på chefen inom den del av verksamheten som utsätts för risken, vare sig det gäller riskreducering, systematiska kontroller eller rekommendationer från revision eller annan granskning.

Avgränsningar

Internkontrollplanen behandlar inte den typ av risker som ryms inom begreppet extraordinära händelser. De hanteras i stället inom ramen för kommunens beredskaps- och krisplanering, som beskrivs i *Plan vid extraordinära händelser*. Varje nämnd ansvarar enligt

den planen för att genomföra någon form av risk- och sårbarhetsanalys som visar risker för verksamheten om en extraordinär händelse skulle inträffa inom nämndens verksamhetsområde. Dessa analyser ska ligga till grund för den kontinuitetsplanering som

nämnderna tar fram för de verksamheter som måste fortgå vid sådan händelse.

Riskreducerande åtgärder

I detta kapitel presenteras de största riskerna som kan hindra nämnden från att nå verksamhetsmålen.

Hot och våld i yrkesutövning

Risk 1 Riskerna att utsättas för hot och våld i arbetet har identifierats för flertalet yrkeskategorier på förvaltningen.

Bakgrund och tidplan Risken i yrkesutövningen på förvaltningen i kontakt med tredje man. Risk för hot och våld vid tillsynsbesök på fastigheter. Personal i verksamhet med förhöjd risk får grundläggande utbildning i hot och våld var fjärde år i enlighet med målsättningar i kommunens Program för trygghet och säkerhet 2018-2021.

Klart 2019-12-31

Åtgärder och ansvar Risken omhändertas inom målområden *Systematiskt kvalitetsutveckling* samt *Attraktiv arbetsgivare*
Ansvar: Chef för HR och administration.

Rekrytera och behålla vissa yrkeskategorier

Risk 2 Förvaltningen har svårt att rekrytera och behålla personal inom vissa bristyrken, vilket leder till att förvaltningen inte kan utföra sitt basuppdrag

Bakgrund och tidplan Huddinge kommun ska som arbetsgivare attrahera och behålla engagerade, kompetenta och professionella medarbetare och chefer. Förvaltningens riskinventering visar att vi har svårt att rekrytera och behålla vissa yrkeskategorier.

Klart 2019-12-31

Åtgärder och ansvar Risken omhändertas inom de utvecklingsåtaganden som ryms under målområdet *Attraktiv arbetsgivare*.
Ansvar: Chef för HR och administration

Brister i kunskapsöverföringen påverkar arbetsprocesser pga. ny förvaltningsorganisation

Risk 3 Risk för bristfälliga arbetsprocesser på grund av kunskapsförluster om en konsult eller nyckelperson slutar och/eller bristande informationsöverföring i samband med ny nämnd- och förvaltningsorganisation.

Bakgrund och tidplan Detta kan leda initialt till bristande efterlevnad av nationella och/eller interna styrdokument och rekommendationer (t.ex. lagar, miljönormer mm) pga. en tillfällig underbemanning av tjänster som flyttas till MBF.

Klart 2019-12-31

Åtgärder och ansvar Risken omhändertas inom målområden *Systematiskt kvalitetsutveckling* samt *Attraktiv arbetsgivare*
Ansvar: Chef för HR och administration

Kontinuitetsplan saknas

Risk 4 Kommunen och förvaltningen saknar kontinuitetsplan vilket kan leda till att verksamheterna inte kan utföra sitt basuppdrag

Bakgrund och tidplan Förvaltningens riskinventering och COSO-bedömning visar att förvaltningen saknar kontinuitetsplan vilket kan leda till att verksamheterna kan få svårigheter med att utföra sitt basuppdrag vid bland annat driftstörningar och strömavbrott. Förvaltningen fortsätter att delta i ett förvaltningsövergripande projekt kring att ta fram kontinuitetsplaner för kommunens IT-miljö och IT-system.

Klart 2019-12-31

Åtgärder och ansvar Risken omhändertas inom de utvecklingsåtaganden som ryms under målområdet *Systematiskt kvalitetsutveckling*.

Ansvar: Chef för HR och administration –

Kundservicenivå

Risk 5 **Det finns förväntningar på kommunen och förvaltningen från invånare och företag som förvaltningen idag inte klarar av att leva upp till**

Bakgrund och tidplan Invånarnas förväntan på effektiv och snabb kontakt med kommuner och andra myndigheter medför också ökade krav på snabb respons från kommunens verksamheter. Digitaliseringen skapar förväntningar om att snabbt ge relevant information om kommunens service). Klart 2019-12-31

Åtgärder Risker omhändertas inom utvecklingsåtagande och ansvar *Förbättrad kundservice* som ryms under målområdet *Fler i arbetet* samt inom de utvecklingsåtaganden som ryms under målområdet *Systematiskt kvalitetsutveckling*.

Ansvar: Chef för HR och administration

4c) Säkerställ att alla behöriga personer känner till vilka regler som gäller för inköp att inga inköp utanför Proceedo godkänns utan enhetschefens godkännande oavsett belopp.

4d) Säkerställ att enhetschefen får stöd av koordinator för att se om det finns alternativa leverantörer med ramavtal.

4e) Säkerställ muntlig och skriftlig information till personalen om varför inköpskontroll behöver införas.

Ansvar: Stadsmiljöchef

Uppföljning: *Arbetet löper enligt plan med nya roller på plats och rutiner under framtagande.*

I förslag till organisationsförändring på natur- och gatudriftavdelningen under hösten 2018 föreslås att en ny tjänst inrättas med särskilt ansvar för inköp och upphandling på avdelningen. Ett arbete har påbörjats med inventering av avtal och behov samt översyn av avdelningens interna rutiner för direktupphandlingar. Löper enligt plan.

Upphandlingskompetens är bristfällig eller saknas

Risk 6 **Avsaknad av upphandlingskompetens och avtal med tydliga krav mellan kommunen och våra entreprenader gör att vi bryter mot lagen, interna riktlinjer och inte använder skattemedel på det mest effektiva och smarta sättet**

Bakgrund och tidplan Kompetens saknas eller är bristfällig kring upphandling vilket kan få till konsekvens att vi bryter mot lagen och interna regler och använder resurser på fel sätt. Resultaten från förvaltningens systematiska kontroller visar att många av våra upphandlade avtal är av bristfällig kvalitet. Det saknas ex. tydliga krav vilket leder till dålig kvalitet på leveranserna, svårigheter att följa upp arbetet och extra arbete/resurser för förvaltningen som skulle kunna användas till viktigare saker. Skattebetalarnas pengar används inte på ett optimalt sätt.

Klart 2019-11-30

Åtgärder 4a) Minska antal personer som ska ha behörighet att göra inköp i Proceedo samt löpande inköp utanför Proceedo utan rekvisition.

4b) Besluta vilka personer som ska ha behörighet att göra inköp, men endast från Proceedo.

Risk 7

Bristande systematik i uppföljning av upphandlade avtal leder till försenade upphandlingar alt. oönskad förlängning av befintliga avtalen.

Bakgrund och tidplan Förvaltningen saknar checklista/handbok för en varaktig systematisk uppföljning av nämndens upphandlade avtal. Det saknas systematik gällande tidplan och relevant information om när avtalen löper ut och behöver upphandlas på nytt. Mycket av informationen är inte dokumenterad och ligger istället hos enskilda medarbetare. Det saknas systematik som skulle förbättra förutsättningar att undvika försenade upphandlingar. Det behövs mer arbete för att se till att rutinerna för uppföljningen av förvaltningens avtal följs.

Klart 2019-12-31

Åtgärder Risker omhändertas inom de utvecklingsåtaganden som ryms under målområdet *Systematiskt kvalitetsutveckling* samt genom uppföljningsåtgärder från nämndens årliga uppföljningsplan för verksamheter som bedrivs av privata utförare.

Uppföljning Ansvar: Chef för HR och administration

Brister i ekonomisk rapportering och kontroller

Risk 8 **Brister i ekonomisk rapportering och systematiska kontroller i ekonomifunktionen.**

Bakgrund och tidplan Förvaltningen saknar checklista/handbok för en del ekonomiska processer. Det saknas information om

kostnaden för genomfört arbetet. Mycket av information är inte dokumenterat och ligger istället hos enskilda medarbetare. Det saknas inbyggda "larmfunktioner" i systemet för att undvika fel. Det behövs mer arbete för att se till att rutinerna för ekonomisk uppföljningen följs.

Klart 2019-11-30

Åtgärder och ansvar 4a) Etablera rutin för att följa upp alla inkomna fakturor med gjorda beställningar avseende, innehåll, kvantitet och kvalitet.

4b) Kontroll mot budget avseende gjorda beställningar, utestående fakturor samt bokade fakturor för att kunna ge en säker prognos över utfallet.

4c) Skapa checklista/handbok för en del ekonomiska processer.

Ansvar: Chef för HR och administration

Uppföljning:

Förvalta verksamhetslokaler

Risk 9 **Förvaltningen misslyckas med att hålla tidplan och finansiera nödvändiga insatser inom projektet om införande av aktivitetsbaserat arbetssätt på NBF**

Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning

I detta avsnitt presenteras rekommendationer och föreslagna åtgärder som nämnden fått från revisorer eller annan extern granskning (exempelvis myndighetsinspektioner).

Bakgrund Överförd från internkontrollplan 2018. och tidplan Förvaltningens nuvarande lokaler ska rivas och fullmäktige ska under hösten 2017 besluta om att flytta verksamheten till andra lokaler i kommunen. Ledningsgruppen har tillsatt ett projekt för att flytta verksamheten och införa ett aktivitetsbaserat i de nya lokalerna. Förändringen innebär ett aktivt medarbetarskap hos förvaltningens medarbetare.

Klart 2019-12-31

Åtgärder och ansvar Risker omhändertas inom projektet om införande av aktivitetsbaserat arbetssätt på förvaltningen.

Ansvar: Chef för HR och administration –

Förvalta parker och planteringar

Risk 10 **Processen för förvaltning av parker och grönområden fungerar inte och det är oklart om kommunens driftbudget används till rätt parkmarksytor**

Bakgrund Överförd från internkontrollplan för 2016, 2017 och tidplan och 2018. De riskreducerande åtgärderna sker i sex steg. De första två stegen har genomförts medan de fyra sista kvarstår.

Klart 2019-11-30

Åtgärder och ansvar

För att komma till rätta med de brister som identifierats tar förvaltningen fram en handlingsplan fram som i princip alltid består av de åtgärder som revisorerna föreslagit presenteras. Två rekommendationer som klimat och stadsmiljönämnden har fått från revisorer gällande granskning av upphandlingsprocessen förs över till klimat- och stadsmiljönämndens internkontrollplan eftersom rekommendationerna berör nämndens verksamhetsområden